

padného vrchnostenského povolení shromáždění zneužito k jiným protiprávním účelům nebo že o předmětech, k nimž oznámený účel poukázal, bylo rokováno způsobem, trestnímu zákonu se přičítím. Arciť má se shromáždění podle §§ 11, 13 cit. zákona při takových výstřelcích z rámce rokování, vrchností podle účelu shromáždění předpokládaného, to jest, když se neuposlechne poukazů, jimiž řiditelé nebo pořadatelé shromáždění brání projevům nebo činům protizákonným, těmito osobami, a když se udají příběhy protizákonné, vyslancem vlády nebo vrchností rozpustili. Že se tak z té neb oné příčiny nestalo, není zárukou, že se nic protizákonného ve shromáždění nepříhodilo. Nezáleží ani na tom, že tábor měl klidný průběh a že nedošlo k výtržnostem. Zákaz §u 15 čís. 3 zákona na ochranu republiky čelí již pouhému nebezpečí, jež hrozí právním statkům, k nimž toto ustanovení hledí, z toho, že se vyvinuje činnost, jež jest způsobitou a směřuje k tomu, by v myslích jiných osob vytvořil se duševní stav, náchylný k budoucímu poškozování oněch statků. Nebezpečí to je tu, třebaže se účinek podněcování myslí jiných osob ve směru zločinném neprojevil ihned po činnosti podněcovací neklidem nebo výtržnostmi podněcovaných osob. Zda byly řeči obžalovaných výkladem programu komunistické strany, jest pro posuzování, zda bylo jimi podněcováno k násilné změně ústavy, beze všeho významu, dokud není (což se v napadeném rozsudku nestalo) zjištěno, že program této strany k onomu protiprávnímu účinku nesměřuje. Jak dovozeno, popírají rozhodovací důvody prvé stolice protiprávní význam závadných řečí z důvodů dílem právně pochybených, dílem právně bezvýznamných. Sprošřující výrok spočívá na nesprávném použití zákona a jest proto zmatečným podle čís. 9 písm. a) §u 281 tr. řádu.

Čís. 2155.

Padělání peněz a cenných papírů (zákon ze dne 22. května 1919, čís. 269 sb. z. a n.).

Zločinu ve smyslu §u 6 zákona se dopouští, kdo úmyslně neoznámí zločin padělání peněz (spolupůsobení při něm), uvedený v §u 1 zákona, nikoliv též jiné zločiny, uvedené v §§ech 2 až 5 zákona.

Trestní sankci §u 1 zákona podléhá nejen dokonané padělání peněz a spolupůsobení při něm v jakékoliv formě spoluviny a pomáhání, nýbrž i pokus takových činů podle §u 8 tr. zák. a nedokonané svádění k nim podle §u 9 tr. zák., toto za předpokladu, že návod týkal se individuálně určitého činu a individuálně určité osoby.

(Rozh. ze dne 26. října 1925, Zm I 100/52.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmatečnou stížnost obžalovaného do rozsudku krajského soudu v Litoměřicích ze dne 20. října 1924, pokud jím byl stěžovatel uznán vinným zločinem podle §u 6 zákona ze dne 22. května 1919, čís. 269 sb. z. a n., mimo jiné z těchto

d ů v o d ů :

Po věcné stránce (čís. 9 a) §u 281 tr. ř.) namítá stěžovatel, že skutkové předpoklady rozsudku nestačí k skutkové podstatě zločinu podle §u 6 zákona ze dne 22. května 1919, čís. 269 sb. z. a n. proto, že prý trestní sankci §u 6 tohoto zákona podléhá jen ten, kdo úmyslně neoznámí úřadu (ačkoliv tak mohl učiniti, aniž ohrozil sebe neb osoby jemu blízké) delikty, naznačené v §u 1 zákona, totiž skutečné padělání peněz nebo spolupůsobení několika osob při padělání peněz nebo jich udávání. Zmateční stížnost má za to, že podle obsahu spisů věděl obžalovaný pouze o tom, že několik osob zamýšlí se sdružit ke společnému provádění trestných činů v §u 1 zákona zakázaných a že zahájili získávání členů k utvoření komplotu, k tomu účelu směřujícího. Že tato přípravná jednání dospěla dále, k trestnému pokusu, obžalovanému prý známo nebylo, a nebyl povinen po tom pátrati. Poněvadž pod trestní sankci §u 6 nespadá ani úmyslné neoznámení přípravných jednání, trestných podle §u 5, lze prý tím méně pod ni podřadovati neoznámení pouhého komplotu neb úmyslu jej utvořiti.

Se zmateční stížností nelze souhlasiti. Jest správným, že trest §u 6 postihuje jen toho, kdo úmyslně úřadu neoznámí zločin padělání peněz, pokud se týče spolupůsobení při něm, uvedené v §u 1 zákona, nikoliv také jiné zločiny, uvedené v §§ech 2 až 5. Ale zmateční stížnost přehlíží, že trestní sankci §u 1 podléhá nejen dokonané padělání peněz, pokud se týče spolupůsobení při něm (v jakékoliv formě spoluviny a pomáhání), nýbrž i pokus takových činů podle §u 8 tr. zák. a nedokonané svádění k nim podle §u 9 tr. zák. Jsouť pokus i nedokonané svádění podle zákona samostatné, všeobecné formy trestné činnosti, podrobené zásadně týmž trestům, jako dokonaná činnost přímého pachatele, nedokonané svádění ovšem za předpokladu, že bylo naváděno k činu individuálně určenému a že směřovalo k osobám individuálně určitým. V projednávaném případě zjišťuje rozsudek na základě doznání obžalovaného, že k němu přišli v roce 1923 do bytu tři muži, A., K. a třetí neznámého jména, že jeden z nich mu řekl, by převzal objednávku tiskařskou, že se však s nimi nedal do jednání, poněvadž se mu věc zdála podezřelou; že po několika dnech přišel zase K. a sdělil, že mají stroj, že s ním však neumějí zacházeti, by jim to obžalovaný ukázal; že později mu řekl T. (další člen komplotu), že by si mohl zhotoviti padělané peníze, že by mu opatřil peněžníka, který by padělky uvedl do oběhu; a dále na základě seznání spoluobžalovaného R-a, že mu řekl stěžovatel, který se vydával za bankovního úředníka, s nímž se měl obžalovaný jako sjednaný litograf sejíti: »Vy jste tedy ten pán, a chce-li vaše banka převzít bankovky, musíte mi bezpodmínečně říci šifrový klíč čísel a serií« a konečně na základě seznání svědka Antonína T., že byl u obžalovaného poprvé v létě 1923 a že mu řekl, že několik osob má úmysl vyráběti padělané 20 Kč, chce-li jim při tom pomáhati jako litograf, že to však tenkrát i později odmítl, poněvadž o takových manipulacích nechtěl ničeho věděti; a dospěl na tomto základě k formálně bezvadnému přesvědčení, že obžalovanému bylo známo, že několik osob (A., K., T.) má úmysl padělati státovky, a, že se pokoušeli

zjednati jednak litografa k výrobě papírových peněz, jednak osoby, které by padělané peníze udávaly. Tato činnost, svádění (obžalovaného H.), tedy individuální určité osoby k padělání československých státovek (dvacetikorunových), tedy k činu individuálně určitému, spadá podle toho, co bylo dříve řečeno, nepochybně pod trestní sankci §u 9 tr. zák. a §u 1 zákona ze dne 22. května 1919, čís. 269 sb. z. a n. Úmyslné neoznámení této činnosti — o níž obžalovaný měl podle rozsudečných zjištění vědomost — úřadu, podřadil tudíž prvý soud právem pod ustanovení §u 6 zákona. Poněvadž v tomto případě jest zjištěno na straně obžalovaného více, než vědomost o pouhém úmyslu několika osob, padělati státovky, totiž vědomost o tom, že určitá osoba byla sváděna k padělání 20 Kč bankovek, tedy k činu trestnému podle §u 9 tr. zák. a §u 1 zákona čís. 269/19, odpovídá odsuzující výrok správnému použití zákona.

Čís. 2156.

Jde o zpronevěru (§ 183 tr. zák.), použil-li člen představenstva úvěrního ústavu pomocí t. zv. soukromého účtu bez svolení správní rady svěřených mu peněz pro své účele.

Cizí věc si »přivlastňuje«, kdo s ní bezprávně nakládá způsobem, toliko oprávněnému příslušejícím.

Skutková podstata zpronevěry nevyžaduje v subjektivním směru zvláštního úmyslu ziskuchtivého, ani úmyslu poškoditi vlastníka věci; stačí úmyslné, t. j. vědomé přivlastnění si (zadržení) svěřené věci.

Podvod jest dokonán již samým oklamáním (uvedením v omyl), třeba ještě škoda nenastala.

Pokus (podvodu) jest možný jen tam, kde se oklamání ještě nezdařilo.

S hlediska §u 197 tr. zák. není nezbytně třeba, by zamýšlená škoda skutečně vzešla; stačí, že byla možná a že ji pachatel zamýšlel.

(Rozh. ze dne 26. října 1925, Zm I 450/25.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmateční stížnosti obžalovaných do rozsudku krajského soudu v České Lípě ze dne 25. dubna 1925, pokud jím byli stěžovatelé uznáni vinnými, a to: Emil E. zločinem zpronevěry podle §§ů 183 a 184 tr. zák. co do částek 56.100 Kč 87 h a 11.741 Kč 60 h a Anna N-á zločinem podvodu podle §§ů 197, 200, 201 písm. a) a 203 tr. zák.

Důvody:

I. Zmateční stížnost obžalovaného Emila E-a, nenamítajíc ničeho proti odsouzení stěžovatele pro zločiny podvodu podle §§ů 197, 199 a) a 197, 200 a 201 tr. zák., uplatňuje proti odsuzujícímu výroku pro zločin zpronevěry podle §§ů 183, 184 tr. zák. a to pouze pokud byla spáchána zadržením a přivlastněním si 56.100 Kč 87 h a 11.741 Kč 60 h (nikoliv také 8.000 Kč) — důvod zmatečnosti čís. 9 a) §u 281 tr. ř.